

Teataja

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

59. aastakäik

25. november 2016

Sisukord

I *Resolutsioonid, soovitused ja arvamused*

SOOVITUSED

Euroopa Liidu Kohus

2016/C 439/01

Soovitused liikmesriikide kohtutele eelotsuse taotlemiseks 1

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

SOOVITUSED

EUROOPA LIIDU KOHUS

Käesoleva dokumendiga ajakohastatakse liikmesriikide kohtutele eelotsuse taotlemiseks antud soovitused (ELT C 338, 6.11.2012, lk 1), mis võeti vastu järgmisel päeval pärast Euroopa Kohtu uue kodukorra jõustumist 1. novembril 2012. Käesolevad soovitused põhinevad nii kodukorra (!) rakendamise käigus omandatud kogemusel kui ka kõige värskemal kohtupraktikal ning nende eesmärk on korrata eelotsusemenetluse olulisi tunnuseid ja anda eelotsusetaotlusega Euroopa Kohtu poole pöörduvatele kohtutele kõik vajalikud praktilised juhised, et Euroopa Kohtul oleks võimalik esitatud küsimustele tulemuslikult vastata.

SOOVITUSED

liikmesriikide kohtutele eelotsuse taotlemiseks

(2016/C 439/01)

Sissejuhatus

1. Eelotsusetaotlus, mille esitamine on ette nähtud Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „ELL“) artikli 19 lõike 3 punktis b ja Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELTL“) artiklis 267, on Euroopa Liidu õiguse põhimehhanism. Selle eesmärk on tagada liidu õiguse ühetaoline tõlgendamine ja kohaldamine liidus, pakkudes liikmesriikide kohtutele vahendi, mis võimaldab neil eelotsusetaotlusega esitada Euroopa Liidu Kohtule (edaspidi „Euroopa Kohus“) küsimusi liidu õiguse tõlgendamise või liidu institutsioonide, organite või asutuste õigusaktide kehtivuse kohta.
2. Eelotsusemenetlus põhineb Euroopa Kohtu ja liikmesriikide kohtute tihedal koostööl. Selle menetluse täieliku tõhususe tagamiseks on vajalik korrata selle olulisi tunnuseid ja teha teatud täpsustusi kodukorra sätete selgitamiseks, mis puudutavad eelkõige eelotsusetaotluse esitajat ja ulatust, samuti taotluse vormi ja sisu. Neid täpsustusi sätete kohta, mis on kohaldatavad kõikidele eelotsusetaotlustele (I), on täiendatud sätetega, mida kohaldatakse eriti kiiret menetlemist nõudvate eelotsusetaotluste suhtes (II), ja lisaga, milles on kokku võetud olulised andmed, mida iga eelotsusetaotlus peab sisaldama.

I. Kõikidele eelotsusetaotlustele kohaldatavad sätted

Eelotsusetaotluse esitaja

3. Euroopa Kohus saab oma pädevust otsustada eelotsusemenetluses liidu õiguse tõlgendamise või kehtivuse üle teostada ainult liikmesriikide kohtute algatusel, olenemata sellest, kas põhikohtuasja pooled on väljendanud soovi

(!) ELTL 265, 29.9.2012, lk 1.

pöörduda Euroopa Kohtusse või mitte. Kuna kohtuasja lahendav liikmesriigi kohus võtab vastutuse tulevikus tehtava kohtuotsuse eest, on just tema ja ainult tema ülesanne iga kohtuasja eripära arvestades hinnata, kas eelotsusetaotlus on kohtuotsuse tegemiseks vajalik ja kas küsimused, mis ta Euroopa Kohtule esitab, on asjakohased.

4. Euroopa Kohus tõlgendab kohtu mõistet kui liidu õiguse autonoomset mõistet ja võtab selleks arvesse selliste asjaolude kogumit nagu see, kas tema poole pöördunud organ on moodustatud seaduse alusel, kas ta on alaline, kas tema kohtualluvus on kohustuslik, kas menetlus on võistlev ja kas organ kohaldab õigusnorme ja on sõltumatu.
5. Liikmesriigi kohus võib esitada Euroopa Kohtule küsimuse liidu õiguse tõlgendamise või kehtivuse kohta, kui ta leiab, et tema otsuse tegemiseks on vajalik Euroopa Kohtu otsus selles küsimuses (vt ELTL artikli 267 teine lõik). Eelotsusetaotlus võib osutada eriti tarvilikuks, kui liikmesriigi kohtus tõstatatakse uus tõlgendusküsimus, mis on liidu õiguse ühetaolise kohaldamise seisukohast üldise tähtsusega, või kui olemasolev kohtupraktika ei näi andvat vajalikke juhiseid, mida saaks kohaldada uues õiguslikus või faktilises raamistikus.
6. Kui küsimus on tõstatatud poolelioleva kohtuasja käigus kohtus, mille otsuste peale ei saa siseriikliku õiguse järgi edasi kaevata, siis on nimetatud kohus siiski kohustatud esitama Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse (vt ELTL artikli 267 kolmas lõik), välja arvatud juhul, kui selles küsimuses on juba olemas väljakujunenud kohtupraktika või kui asjasse puutuva õigusnormi õige tõlgendus ei tekita mingeid põhjendatud kahtlusi.
7. Lisaks tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et kuigi liikmesriikide kohtutel on õigus lükata tagasi neile esitatud väited liidu institutsiooni, organi või asutuse õigusakti kehtetuse kohta, kuulub sellise õigusakti kehtetuks tunnistamise võimalus Euroopa Kohtu ainupädevusse. Kui liikmesriigi kohtul on niisuguse õigusakti kehtivuse suhtes kahtlusi, peab ta seega pöörduma Euroopa Kohtu poole, märkides põhjused, miks ta leiab, et õigusakt ei ole kehtiv.

Eelotsusetaotluse ese ja ulatus

8. Eelotsusetaotlus peab puudutama liidu õiguse tõlgendamist või kehtivust, mitte siseriiklike õigusnormide tõlgendamist ega põhikohtuasja raames tõstatatud faktiküsimusi.
9. Euroopa Kohus võib eelotsusetaotluse suhtes otsuse teha üksnes juhul, kui liidu õigus on põhikohtuasjas kohaldatav. Sellega seoses on vältimatult vajalik, et eelotsusetaotluse esitanud kohus tooks esile kõik asjakohased faktilised ja õiguslikud asjaolud, mille tõttu ta on seisukohal, et liidu õigusnormid võivad olla konkreetses asjas kohaldatavad.
10. Mis puudutab Euroopa Liidu põhiõiguste harta tõlgendamist käsitlevaid eelotsusetaotlusi, siis on oluline märkida, et vastavalt harta artikli 51 lõikele 1 on harta sätted liikmesriikidele ette nähtud üksnes liidu õiguse kohaldamise korral. Kuigi liidu õiguse kohaldamise olukordi võib olla mitmesuguseid, peab eelotsusetaotlusest siiski selgelt ja üheselt nähtuma, et põhikohtuasjas on kohaldatav peale harta mõni muu liidu õigusnorm. Kuna Euroopa Kohtul puudub eelotsusetaotluse üle otsustamiseks pädevus, kui õiguslik olukord ei kuulu liidu õiguse kohaldamisalasse, ei saa ainuüksi harta sätted, millele eelotsusetaotluse esitanud kohus võib olla tuginenud, olla selle pädevuse aluseks.
11. Lõpuks tuleb märkida, et kuigi otsuse tegemisel võtab Euroopa Kohus tingimata arvesse põhikohtuasja õiguslikku ja faktilist raamistikku, nagu selle on eelotsusetaotluse esitanud kohus oma eelotsusetaotluses määratlenud, ei kohalda ta ise sellele vaidlusele liidu õigust. Kui Euroopa Kohus otsustab liidu õiguse tõlgendamise või kehtivuse üle, üritab ta anda põhikohtuasja lahendamiseks tarviliku vastuse, kuid eelotsusetaotluse esitanud kohus on see, kes peab selle põhjal konkreetsed järeldused tegema, jättes vajaduse korral kohaldamata siseriikliku õigusnormi, mis on loetud liidu õigusega vastuolus olevaks.

Eelotsusetaotluse esitamiseks sobiv aeg

12. Liikmesriigi kohus võib esitada Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse kohe, kui ta leiab, et liidu õiguse tõlgendamist või kehtivust puudutav otsus on talle kohtuotsuse tegemiseks vajalik. Sellel kohtul on nimelt parimad eeldused hindamaks, millises menetlusstaadiumis see taotlus tuleb esitada.

13. Kuivõrd see taotlus on siiski Euroopa Kohtus toimuva menetluse aluseks ja Euroopa Kohtul peavad olema kõik andmed, mis võimaldavad tal kontrollida, kas tal on pädevus esitatud küsimustele vastata, ning pädevuse olemasolu korral nendele küsimustele tarviliku vastuse anda, siis on vaja, et eelotsusetaotluse esitamine otsustatakse menetlusstaadiumis, milles eelotsusetaotluse esitanud kohus on võimeline piisavalt täpselt määratlema põhikohtuasja õigusliku ja faktilise raamistiku ning lahendamist vajavad õigusküsimused. Hea õigusemõistmise huvides võib ka olla soovitatav, et eelotsusetaotlus esitataks pärast mõlema poole ärakuulamist.

Eelotsusetaotluse vorm ja sisu

14. Eelotsusetaotlus võib olla mis tahes vormis, mis on siseriikliku õiguse kohaselt lubatav menetlusküsimuste lahendamiseks, kuid tuleb silmas pidada, et taotlus on Euroopa Kohtus toimuva menetluse aluseks ja see toimetatakse kätte kõigile Euroopa Kohtu põhikirja (edaspidi „põhikiri“) artiklis 23 nimetatud huvitatud isikutele, sealhulgas kõigile liikmesriikidele, et nad saaksid soovi korral oma seisukohad esitada. Sellega kaasneva vajaduse tõttu tõlkida eelotsusetaotlus kõikidesse Euroopa Liidu ametlikesse keeltesse peab eelotsusetaotluse esitanud kohus seega taotluse sõnastama lihtsalt, selgelt ja täpselt, ilma üleliigsete andmeteta. Kogemus näitab, et eelotsusetaotluse õigusliku ja faktilise raamistiku adekvaatseks kirjeldamiseks piisab üldjuhul kümnest leheküljest.

15. Nõuded eelotsusetaotluste sisule on ette nähtud Euroopa Kohtu kodukorra artiklis 94 ja kokku võetud käesoleva dokumendi lisas. Peale Euroopa Kohtule esitatud eelotsuse küsimuste teksti peab eelotsusetaotlus sisaldama:

- lühiülevaadet vaidluse esemest ja asjasse puutuvatest asjaoludest, nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus on need välja selgitanud, või vähemalt ülevaadet faktilistest andmetest, millel eelotsuse küsimused põhinevad;
- ülevaadet kohaldamisele kuuluvatest siseriiklikest õigusnormidest ja vajaduse korral asjakohasest siseriiklikust kohtupraktikast, ning
- selgitust, millistel põhjustel eelotsusetaotluse esitanud kohus tõstatab liidu õigusnormide tõlgendamise või kehtivuse küsimuse ning millist seost ta nende õigusnormide ja põhikohtuasjas kohaldatavate siseriiklike õigusnormide vahel näeb.

Kui üks või mitu eespool nimetatud elementidest puudub, võib Euroopa Kohus olla sunnitud tõdema, et tal puudub pädevus esitatud eelotsuse küsimuste lahendamiseks, või tunnistama eelotsusetaotluse vastuvõetamatuks.

16. Eelotsusetaotluse esitanud kohus peab eelotsusetaotluses esitama täpsed viited põhikohtuasja asjaolude suhtes kohaldatavatele siseriiklikele sätetele ja täpselt ära näitama liidu õigusnormid, mille tõlgendamist taotletakse või mille kehtivus on kahtluse alla seatud. Taotlus sisaldab vajaduse korral lühiülevaadet põhikohtuasja poolte asjasse puutuvatest argumentidest. Selles kontekstis on tarvilik meelde tuletada, et tõlgitakse ainult eelotsusetaotlus, mitte aga taotluse võimalikke lisasid.

17. Eelotsusetaotluse esitanud kohus võib ka märkida lühidalt oma seisukoha esitatud eelotsuse küsimustele antava vastuse suhtes. See seisukoht võib Euroopa Kohtule kasulik olla, eriti juhul, kui tal on palutud taotlus lahendada kiirendatud menetluses või kiirmenetluses.

18. Lõpuks tuleb märkida, et Euroopa Kohtule esitatud eelotsuse küsimused peavad olema välja toodud eelotsusetaotluse eraldiseisvas ja selgesti määratletud osas, eelistatavalt selle alguses või lõpus. Küsimused peavad olema iseseisvatena arusaadavad, ilma et oleks vaja viidata taotluse põhjendavale osale.

19. Lugemise hõlbustamiseks on oluline, et eelotsusetaotlus esitataks Euroopa Kohtule trükitult ning et eelotsusetaotluse leheküljed ja lõigud oleksid nummerdatud.

20. Eelotsusetaotlus peab kandma kuupäeva ja allkirja ning see peab olema saadetud tähtitud kirjaga Euroopa Kohtu kantsleile järgmisel aadressil: Rue du Fort Niedergrünwald, 2925 Luxembourg, LUKSEMBURG. Taotlusele peavad

olema lisatud kõik asjakohased dokumendid, eelkõige põhikohtuasja poolte ja nende võimalike esindajate täpsed kontaktandmed, ning põhikohtuasja toimik või selle koopia. Toimikut (või selle koopiat) hoitakse kogu menetluse vältel kohtukantsseis, kus põhikirja artiklis 23 nimetatud huvitatud isikud võivad sellega tutvuda, kui eelotsuse- taotluse esitanud kohus ei ole andnud vastupidiseid juhiseid.

21. Eelotsusemenetluses kasutab Euroopa Kohus üldjuhul eelotsusetaotluses esitatud andmeid, sealhulgas isikut tuvastada võimaldavaid andmeid või isikuandmeid. Eelotsusetaotluse esitanud kohus peab seega ise eelotsuse- taotluses teatud andmed peitma või põhikohtuasjaga seotud isiku või isikud või üksused anonüümseks muutma, kui ta seda vajalikuks peab.
22. Pärast eelotsusetaotluse esitamist võib ka Euroopa Kohus anda anonüümsuskaitse kas omal algatusel või eelotsuse- taotluse esitanud kohtu või põhikohtuasja poole taotlusel. Kaitse tõhususe tagamiseks tuleb vastav taotlus siiski esitada võimalikult varases menetlusstaadiumis ja igal juhul enne, kui *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatakse asjasse puutuva kohtuasja kohta teadaanne ja eelotsusetaotlus toimetatakse põhikirja artiklis 23 nimetatud isikutele kätte, mis toimub üldjuhul ligikaudu üks kuu pärast eelotsusetaotluse esitamist. Nimelt on uute info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendite üha kasvava kasutamise tõttu anonüümsuskaitse andmine pärast avaldamist ja kätetoimetamist praktiliselt mõttetu.

Eelotsusetaotluse ja siseriikliku menetluse vastastikune mõju

23. Kuigi eelotsusetaotluse esitanud kohtule jääb pädevus otsustada ajutiste meetmete võtmise üle, eriti õigusakti kehtivuse hindamiseks esitatud eelotsusetaotluse korral, toob eelotsusetaotluse esitamine siiski kaasa siseriikliku menetluse peatamise kuni Euroopa Kohtu lahendi tegemiseni.
24. Kuigi eelotsusetaotlus jääb üldjuhul Euroopa Kohtu menetluse seni, kuni seda ei ole tagasi võetud, tuleb siiski silmas pidada, et Euroopa Kohtu roll eelotsusemenetluses on panustada tegelikku õigusemõistmisse liikmesriikides, mitte esitada nõuandvaid arvamusi üldistes või hüpoteetilistes küsimustes. Kuna eelotsusemenetlus eeldab, et eelotsusetaotluse esitanud kohtus on tõepoolest menetlus pooleli, on viimane kohustatud teatama Euroopa Kohtule igast menetlusega seotud asjaolust, mis võib mõjutada eelotsusetaotluse esitanud kohtu enda menetlust, ning eelkõige igast hagist või kaebusest loobumisest, vaidluse lahendamisest poolte kokkuleppel või muust asjaolust, mis toob kaasa menetluse lõppemise. Eelotsusetaotluse esitanud kohus peab Euroopa Kohut teavitama ka võimalikust otsusest, mis on tehtud eelotsusetaotluse peale esitatud kaebuse kohta, ning tagajärgedest, mis selline otsus eelotsuse- taotluse jaoks kaasa toob.
25. Euroopa Kohtus eelotsusemenetluse nõuetekohase kulgemise huvides ja selle tarviliku toime tagamiseks on siiski oluline, et kõnealune teave edastatakse Euroopa Kohtule võimalikult kiiresti. Liikmesriikide kohtute tähelepanu tuleb juhtida muu hulgas asjaolule, et eelotsusetaotluse tagasivõtmine võib mõjutada seda, kuidas eelotsusetaotluse esitanud kohus menetleb sarnaseid kohtuasju (või omavahel seotud kohtuasju). Juhul kui vastusest, mille Euroopa Kohus annab eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud küsimustele, sõltub mitme poolelioleva kohtuasja tulemus eelotsusetaotluse esitanud kohtus, võib osutada vajalikuks need kohtuasjad eelotsusetaotluses liita, et võimaldada Euroopa Kohtul esitatud küsimustele vastata, hoolimata ühe või mitme kohtuasja võimalikust tagasivõtmisest.

Kohtukulud ja tasuta õigusabi

26. Eelotsusemenetlus on Euroopa Kohtus tasuta ning Euroopa Kohus ei otsusta eelotsusetaotluse esitanud kohtu menetluses oleva kohtuasja menetlusosaliste kohtukulude üle – selles küsimuses teeb otsuse eelotsusetaotluse esitanud kohus.
27. Kui põhikohtuasja poolel puuduvad piisavad rahalised vahendid ja kui siseriiklikud õigusnormid seda lubavad, võib eelotsusetaotluse esitanud kohus anda sellele poolele tasuta õigusabi, et katta tal Euroopa Kohtu menetluses tekkivad kulud, eelkõige esindamisega seotud kulud. Ka Euroopa Kohus võib sellist abi anda, tingimusel et asjasse puutuv pool ei saa juba abi siseriiklikust süsteemist või kui saadav abi ei kata Euroopa Kohtu menetlusega seotud kulusid või katab need ainult osaliselt.

Suhtlus Euroopa Kohtu ja eelotsusetaotluse esitanud kohtu vahel

28. Kogu menetluse vältel peab Euroopa Kohtu kantselei eelotsusetaotluse esitanud kohtuga ühendust ja edastab talle koopia kõigist menetlusdokumentidest ning vajaduse korral palve esitada täpsustusi või selgitusi, mida peetakse vajalikuks, et anda selle kohtu esitatud küsimustele tarvilik vastus.
29. Menetluse lõppedes edastab kohtukantselei Euroopa Kohtu lahendi eelotsusetaotluse esitanud kohtule, kellel palutakse Euroopa Kohut teavitada selle lahendi kohaldamisest põhikohtuasjas ja edastada põhikohtuasjas tehtud lõplik lahend Euroopa Kohtule.

II. Eriti kiireloomulistele eelotsusetaotlustele kohaldatavad sätted

30. Põhikirja artiklis 23a ja kodukorra artiklites 105–114 ette nähtud tingimustel võib eelotsusetaotluse teatud asjaoludel lahendada kiirendatud menetluses või kiirmenetluses. Nende menetluste kohaldamise üle otsustab Euroopa Kohus eelotsusetaotluse esitanud kohtu nõuetekohaselt põhistatud taotluse alusel, milles on esile toodud õiguslikud ja faktilised asjaolud, mille tõttu on selle menetluse või nende menetluste kohaldamine põhjendatud, või erandjuhul omal algatusel, kui kohtuasja laad või sellele omased asjaolud näivad seda nõudvat.

Kiirendatud menetluse ja kiirmenetluse kohaldamise tingimused

31. Vastavalt kodukorra artiklile 105 võib eelotsusetaotluse lahendada kiirendatud menetluses, kaldudes kõrvale kodukorra sätetest, kui kohtuasja laad nõuab asja lahendamist lühikese aja jooksul. Kuna see menetlus toob kaasa olulised piirangud kõigile menetlusega seotud isikutele ja eelkõige kõigile liikmesriikidele, kellel palutakse esitada oma kirjalikud või suulised seisukohad palju lühema tähtaja jooksul kui tavapärasel tähtajal, tuleb selle menetluse kohaldamist taotleda ainult erilistel asjaoludel, mis õigustavad vajadust saada esitatud küsimustele kiiresti Euroopa Kohtu vastus. See, et lahend, mille eelotsusetaotluse esitanud kohus peab tegema pärast Euroopa Kohtult eelotsuse küsimist, puudutab potentsiaalselt suurt arvu isikuid või õiguslikke olukordi, ei ole väljakujunenud kohtupraktika kohaselt iseenesest erandlik asjaolu, mis annaks alust kiirendatud menetluse kohaldamiseks.
32. See kehtib veelgi enam kodukorra artiklis 107 ette nähtud eelotsuse kiirmenetluse kohta. Viimati nimetatud menetlus, mida kohaldatakse vaid valdkondades, mida reguleerib ELTL kolmanda osa V jaotis, mis puudutab vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, toob asjasse puutuvatele isikutele nimelt kaasa veelgi suuremaid piiranguid, kuna selles piiratakse nende menetlusosaliste arvu, kellel on õigus kirjalikke seisukohti esitada, ja kuna see lubab eriti kiireloomulistes asjades täielikult ära jätta Euroopa Kohtu menetluse kirjaliku osa. Seega tuleb selle menetluse kohaldamist taotleda ainult juhul, kui on hädavajalik, et Euroopa Kohus vastaks eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud küsimustele väga kiiresti.
33. Kuigi käesolevas dokumendis ei saa anda selliste asjaolude ammendavat loetelu, eelkõige vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala reguleeriva liidu õiguse mitmekesisuse ja arengu tõttu, võib liikmesriigi kohus eelotsuse kiirmenetluse taotluse esitamist kaaluda näiteks ELTL artikli 267 neljandas lõigus sätestatud juhul, kui isik on kinni peetud või kui temalt on võetud vabadus ja tema õigusliku olukorra hindamisel on eelotsuse küsimusele antav vastus määrava tähtsusega, või kui vaidlus puudutab vanema õigusi või väikelapse hooldusõigust ja selle kohtu pädevus, kelle poole liidu õiguse alusel pöörduti, sõltub eelotsuse küsimusele antavast vastusest.

Kiirendatud menetluse või kiirmenetluse kohaldamise taotlemine

34. Selleks et Euroopa Kohtul oleks võimalik kiiresti otsustada, kas on alust kohaldada kiirendatud menetlust või eelotsuse kiirmenetlust, peavad taotluses olema täpselt esile toodud õiguslikud ja faktilised asjaolud, mis tingivad asja kiireloomulisuse, ja eriti ohud, mis kaasnevad sellega, kui eelotsus tehakse tavalises menetluses. Võimaluse korral peab eelotsusetaotluse esitanud kohus lühidalt esitama ka oma seisukoha esitatud küsimustele antava vastuse suhtes. Selline seisukoha esitamine hõlbustab nimelt põhikohtuasja poole ja muude menetluses osalevate huvitatud isikute seisukohtade kujundamist ning aitab seega kaasa menetluse kiirele läbiviimisele.

35. Kiirendatud menetluse või kiirmenetluse kohaldamise taotlus tuleb igal juhul esitada selges vormis, mis võimaldab kohtukantsleil kohe tuvastada, et kohtuasi nõuab erikäsitlemist. Selleks palutakse eelotsusetaotluse esitanud kohtul täpsustada, millist nendest kahest menetlusest tuleks asjas kohaldada, ning viidata taotluses kodukorra asjakohasele artiklile (artiklile 105, mis puudutab kiirendatud menetlust, või artiklile 107, mis puudutab kiirmenetlust). Viide peab eelotsusetaotluse esitamise otsuses olema märgitud selgelt nähtavale kohale (näiteks päisesse või eraldi kohtudokumenti). Vajaduse korral võib taotluse selgelt ära märkida ka eelotsusetaotluse esitanud kohtu kaaskirjas.
36. Mis puudutab eelotsusetaotlust, siis juhitakse tähelepanu sellele, et taotluse lühidus on kiiret tegutsemist vajavas olukorras eriti oluline, kuna see aitab kaasa menetluse kiirele läbiviimisele.

Suhtlus Euroopa Kohtu, eelotsusetaotluse esitanud kohtu ja põhikohtuasja poolte vahel

37. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ja põhikohtuasja pooltega suhtlemise kiirendamiseks ja hõlbustamiseks palutakse kiirendatud menetlust või kiirmenetlust taotleval kohtul teatada elektronposti aadress ja võimaluse korral ka faksinumber, mida Euroopa Kohus võiks kasutada, samuti kohtuasja poolte esindajate elektronposti aadressid ja võimaluse korral faksinumbrid.
38. Allkirjastatud eelotsusetaotluse koopia koos kiirendatud menetluse või kiirmenetluse kohaldamise taotlusega võib Euroopa Kohtule saata eelnevalt elektronposti teel (ECJ-Registry@curia.europa.eu) või faksiga (+352 433766). Eelotsusetaotlust ning kiirendatud menetluse või kiirmenetluse kohaldamise taotlust saab asuda menetlema alates sellise koopia saamisest. Nende dokumentide originaalid tuleb sellegipoolest viivitamata edastada Euroopa Kohtu kantseleile.

LISA

Olulised andmed, mida eelotsusetaotlus peab sisaldama*1. Eelotsusetaotluse esitanud kohus*

Eelotsusetaotlus peab sisaldama eelotsusetaotluse esitanud kohtu täpset nimetust ja olenevalt olukorrast selle koja või kolleegiumi nime, kes on eelotsusetaotluse esitanud, ning selles peavad olema märgitud kohtu täielikud kontaktandmed, et hõlbustada hilisemat suhtlemist selle kohtu ja Euroopa Kohtu vahel.

2. Põhikohtuasja pooled ja nende esindajad

Eelotsusetaotluse esitanud kohtu nimetusele järgnevad põhikohtuasja poolte nimed ja olenevalt olukorrast neid kohtus esindavate isikute nimed. Need andmed peavad olema võimalikult täielikud ja eelotsusetaotlus või selle kaaskiri peab sisaldama muu hulgas asjasse puutuvate isikute täpset postiaadressi, nende telefoni- või faksinumbrit ja juhul, kui neil see on, siis ka elektronposti aadressi.

Liikmesriikide kohtute tähelepanu juhitakse siinkohal Euroopa Kohtu kodukorra artiklile 95 ning käesolevate soovitude punktidele 21 ja 22. Kui eelotsusetaotluse esitanud kohus seda vajalikuks peab, peab ta ise eelotsusetaotluses teatud nimed või andmed peitma või edastama lisaks täielikule eelotsusetaotlusele selle taotluse anonüümseks muudetud versiooni, mis võetakse Euroopa Kohtu menetluse aluseks.

3. Põhikohtuasja ese ja asjakohased faktid

Eelotsusetaotluse esitanud kohus peab lühidalt kirjeldama põhikohtuasja eset ja asjasse puutuvaid fakte, mis see kohus on tuvastanud või tõendatuks lugenud.

4. Asjakohased õigusnormid

Eelotsusetaotluses peavad olema täpselt märgitud põhikohtuasja asjaoludele kohaldatavad siseriiklikud sätted, sealhulgas vajaduse korral asjakohased kohtulahendid, ning liidu õigusnormid, mille tõlgendamist taotletakse või mille kehtivust vaidlustatakse. Need andmed peavad olema täielikud ning sisaldama kõnealuste sätete pealkirja ja täpseid viiteid, samuti nende avaldamisviiteid. Võimaluse korral peavad siseriikliku või Euroopa kohtupraktika viited sisaldama ka asjasse puutuva lahendi ECLI (*European Case Law Identifier*) numbrit.

5. Eelotsusetaotluse põhjendamine

Euroopa Kohus võib eelotsusetaotluse suhtes otsuse teha üksnes juhul, kui liidu õigus on põhikohtuasjas kohaldatav. Eelotsusetaotluse esitanud kohus peab seega esitama põhjused, mille tõttu ta tõstatab liidu õigusnormide tõlgendamise või kehtivuse küsimuse, ning selgitama, millist seost ta nende õigusnormide ja põhikohtuasjas kohaldatavate siseriiklike õigusnormide vahel näeb. Kui ta peab seda kohtuasja mõistmise jaoks vajalikuks, võib eelotsusetaotluse esitanud kohus samas esile tuua poolte vastavasisulised argumendid.

6. Eelotsuse küsimused

Eelotsusetaotluse esitanud kohus toob selgelt ja eraldi välja eelotsuse küsimused, mis ta Euroopa Kohtule esitab. Need küsimused peavad olema iseseisvatena arusaadavad, ilma et oleks vaja viidata eelotsusetaotluse põhjendavale osale.

Võimaluse korral märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus ka lühidalt oma seisukoha esitatud eelotsuse küsimustele antava vastuse suhtes.

7. Võimalik erikäsitlemise vajadus

Kui eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et taotlus, mille ta Euroopa Kohtule esitab, nõuab erikäsitlemist kas seoses vajadusega tagada põhikohtuasjas asjasse puutuvate isikute anonüümsus või seoses sellega, et Euroopa Kohus peab taotlust kiiresti menetlema, siis peavad sellist käsitlemist õigustavad põhjused olema üksikasjalikult ära toodud eelotsusetaotluses ja olenevalt olukorrast selle kaaskirjas.

Eelotsusetaotluse vormiline külg

Eelotsusetaotlused peavad olema esitatud viisil, mis hõlbustab nende hilisemat elektroonilist töötlemist Euroopa Kohtus, eelkõige skaneerimist ja optilist tekstituvastust. Selleks peavad:

- taotlused olema trükitud A4 formaadis valgele joonteta paberile,
- tekstis kasutatud tähemärgid olema üldkasutatavas kirjas (nagu Times New Roman, Courier või Arial), tähesuurus põhitekstis vähemalt 12 ja joonealustes märkustes 10, reavahe 1,5, leheservad ülal, all, vasakul ja paremal vähemalt 2,5 cm ning
- taotluse kõik leheküljed ja lõigud olema nummerdatud kasvavas järjestuses ja numbreid vahele jätmata.

Eelotsusetaotlus peab kandma kuupäeva ja allkirja. See saadetakse tähitud kirjaga koos põhikohtuasja toimikuga Euroopa Kohtu kantseleile aadressil Rue du Fort Niedergrünwald, 2925 Luxembourg, LUKSEMBURG.

Kiirendatud menetluse või kiirmenetluse kohaldamise taotluse korral on soovitatav saata allkirjastatud eelotsusetaotluse koopia eelnevalt elektronposti teel (ECJ-Registry@curia.europa.eu) või faksiga (+352 433766) ja edastada seejärel taotluse originaal posti teel.

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET